

РЕШЕНИЕ

№ 7125

гр. София, 05.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 79 СЪСТАВ, в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Цв. М.

при участието на секретаря В. В
като разглежда докладваното от Цв. М. Гражданско дело № 20221110129882 по описа за 2022 година

Предявени са кумулативно обективно съединени установителни искиове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 128, т. 2 КТ, чл. 224, ал. 1 КТ, чл. 221, ал. 1 КТ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено съществуването на парични задължения в размер на сумите, както следва: 1 650,00 лв., представляваща неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г.; 1 747,08 лв., представляваща неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г.; 389,05 лв., представляваща неплатена част от нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г.; 49,96 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г., начислена за периода от 01.10.2021 г. до 17.01.2022 г.; 37,85 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г., начислена за периода от 01.11.2021 г. до 17.01.2022 г.; 5,19 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатена част от нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г., начислена за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г.; 107,21 лв., представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 1 ден за 2021 г.; 1,43 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск, начислена за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г.; 2 251,45 лв., представляваща обезщетение в размер на едно брутно трудово възнаграждение за срока на предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ; 30,02 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетение в размер на едно брутно трудово възнаграждение за срока на предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, начислена за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г., ведно със законната лихва върху всяка от главниците от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 18.01.2022 г. до окончателното им заплащане, за които суми по ч. гр. дело № 1131/2022 г. по описа на РС – Стара Загора, е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 23.03.2022 г.

Ищецът С. К. К. твърди, че по силата на трудов договор № 213/2021 г. е бил в трудово правоотношение с ответника „.....“, в рамките на което е изпълнявал длъжността „специалист,

технически контрол“, с място на работа ....., при уговорено месечно трудово възнаграждение в размер на 817,00 лв., надбавка за трудов стаж и професионален опит, както и допълнително текущо материално стимулиране при постигнати резултати. Поддържа, че до 15.10.2021 г. надлежно е изпълнявал трудовите си задължения, но въпреки това ответният работодател не му е заплатил дължимото трудово възнаграждение за м. август 2021 г., м. септември 2021 г., както и за отработената част от м. октомври 2021 г. (от 01.10.2021 г. до 15.10.2021 г.). Сочи, че поради неплащане на трудовите му възнаграждения за посочения период е предприел действия за прекратяване на трудовото правоотношение с ответника на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, като със заповед № 147/15.10.2021 г. същото е било прекратено, считано от 15.10.2021 г. Заявява, че с прекратителната заповед ответникът е признал част от задълженията си към него, а именно: сумата от 2 251,45 лв. - обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ и 107,21 лв. - обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ. Допълва, че неплащането им е станало причина да подаде жалба до дирекция „Инспекция по труда“ – гр. София, която след извършена проверка с отговор с изх. № 22002218/14.01.2022 г. е констатирала неплащането на начисленото му трудово възнаграждение за м. август 2021 г. в размер на 1 650,00 лв., за м. септември 2021 г. в размер на 1 747,08 лв., за м. октомври 2021 г. в размер на 389,05 лв., обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ в размер на 107,21 лв., както и обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ в размер на 2 251,45 лв. Твърди, че въпреки дадените предписания за изплащане на същите до 31.01.2022 г. ответникът все още не е сторил това, с което обосновава и правния си интерес от образуване на производството по ч. гр. дело № 1131/2022 г. по описа на РС - Стара Загора, както и от последващото предявяване на настоящите установителни искове. Претендира и разноски.

Ответникът „....“ е подал отговор на исквата молба, с който оспорва искове по размер, тъй като не е доказано какъв е размерът на следващото се на ищеца К. допълнително трудово възнаграждение за трудов стаж и професионален опит, оспорвайки то да има постоянен характер, поради което счита, че не се включва в brutното му трудово възнаграждение. В тази връзка се позовава на Правилника за вътрешния трудов ред и организация на работната заплата в предприятието /ПВТРОРЗ/, според който при него се прилагат индивидуални форми на организация на работата и заплащане на труда според отработеното време и постигнати резултати, като се прави разграничение между допълнителните трудови възнаграждения с постоянен и непостоянен характер. Сочи, че по естеството си уговореното в трудовия договор на ищеца текущо материално стимулиране /ТМС/ представлява допълнително трудово възнаграждение по чл. 13, ал. 1 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ), което няма постоянен характер и не следва да се включва в brutното му трудово възнаграждение, на основание чл. 20 от НСОРЗ и чл. 41 от ПВТРОРЗ. Допълва, че преценката относно личния принос на служителя и проявения от него професионализъм при изпълнение на работата му може да се извърши само при реално положен труд, поради което допълнителното трудово възнаграждение за материално стимулиране за постигнати трудови резултати не се дължи за времето, през което работникът или служителят не е бил на работа. Сочи, че в представената от ищеца платежна ведомост за м. септември 2021 г. погрешно е било начислено и текущото материално стимулиране в размер на 1 393,37 лв. като част от brutното му трудово възнаграждение, което обаче не се явява дължимо, като тази счетоводна грешка е автоматично пренесена и в издадената прекратителна заповед № 147/15.10.2021 г., което е довело до погрешно определен размер на дължимото обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ. С тези съображения отправя искане за отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното от фактическа страна:

С определение от 09.11.2022 г. съдът е отделил за безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата относно наличието на съществувало трудово

правоотношение по силата на трудов договор № 213/2021 г., в рамките на което ищецът С. К. К. е изпълнявал длъжността „специалист, технически контрол“, с място на работа „....., при ответника „....., като със заповед № 147/15.10.2021 г. същото е било прекратено, на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ – поради забавяне изплащането на трудовото възнаграждение от страна на работодателя. Нещо повече, така отделените за безспорни факти следват и от данните, съдържащи се в приетите като писмени доказателства по делото – трудова книжка на ищеца, съдържаща удостоверяване, че в периода от 01.02.2021 г. до 15.10.2021 г. същият е бил трудово ангажиран при ответника, заемайки длъжността „специалист, технически контрол“, както и заповед № 147/15.10.2021 г. за прекратяване на същото, с която е разпоредено в негова полза да бъде изплатено обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ в размер на 2 251,45 лв., както и обезщетение по чл. 224 КТ в размер на 107,21 лв.

От платежна ведомост за м. септември 2021 г. се установява, че освен основна заплата и допълнително трудово възнаграждение за положен празничен труд, на ищеца С. К. е начислено и текущо материално стимулиране в размер на 1 393,37 лв.

В писмо с изх. № 22002218/14.01.2022 г. на дирекция „....., адресирано до ищеца, се посочва, че при извършени по негов сигнал две проверки в „..... е установено, че ответният работодател не му е изплатил трудовите възнаграждения за м. август 2021 г. в размер на 1 650,00 лв., за м. септември 2021 г. в размер на 1 747,08 лв., за м. октомври 2021 г., както и начислените във ведомостта за м. октомври обезщетения по чл. 224, ал. 1 КТ и чл. 221, ал. 1 КТ в общ размер на 2 424,69 лв., като на същия са дадени предписания за изплащането им в срок до 31.01.2022 г.

За уреждане на организацията на трудовия процес, правилата за вътрешния трудов ред, трудовата дисциплина и организацията на работната заплата, при ответника „..... е приет Правилник за вътрешния трудов ред и организацията на работната заплата /ПВТРОРЗ/, утвърден на 04.01.2016 г., в сила от същата дата, изменен и допълнен на 19.09.2018 г.

В чл. 41, ал. 1 от същия се предвижда, че при формиране на размера на индивидуалната брутна заплата на работещите в предприятието, се изчисляват: 1/ основна работна заплата; 2/ допълнително трудово възнаграждение (с постоянен характер) за придобит трудов стаж и професионален опит; 3/ допълнително трудово възнаграждение (с постоянен характер) за придобита образователна и научна степен „доктор“ или за научна степен „доктор на науките“, свързана с изпълняваната работа; 4/ възнаграждението за платен годишен отпуск; 5/ трудовите възнаграждения по чл. 110 и чл. 114 КТ; 5/ другите допълнителни трудови възнаграждения (с постоянен и непостоянен характер), определени в НСОПЗ, в Правилника, в Заповед на ръководителя на предприятието и/или в нормативен акт; 6/ възнагражденията по чл. 266, ал. 1, чл. 267, ал. 1 и ал. 3 и чл. 268, ал. 3 КТ. Съгласно ал. 2 за определяне на възнаграждението за платен годишен отпуск по чл. 177, или на обезщетенията по чл. 228 КТ, в brutното трудово възнаграждение на работника/служителя се включват: 1/ основна работна заплата; 2/ допълнителните трудови възнаграждения по КТ (с постоянен характер) и тези по чл. 15 от НСОПЗ; 3/ допълнителните възнаграждения за нощен труд и празничен труд (с непостоянен характер). В чл. 44, ал. 1 от Правилника е уредена възможността в предприятието да се прилагат индивидуални форми на организация на работата и заплащане на труда според отработеното време и постигнатите трудови резултати, а съгласно чл. 45 от същия на работещите в предприятието се определят и изплащат допълнителни трудови възнаграждения (с постоянен и непостоянен характер) и други допълнителни материални стимули, които се включват в средствата за работна заплата в съответствие с разпоредбите на КТ и НСОПЗ, като за допълнителни възнаграждения с постоянен характер се считат и допълнителните възнаграждения, които се изплащат постоянно, заедно с полагащото се основно месечно възнаграждение и са в зависимост единствено от отработеното време. В чл. 50 се предвижда, че допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труд (по чл. 13, ал. 1, т. 1 от НСОПЗ) има

непостоянен характер и може да бъде изплащано – месечно, на тримесечие и/или годишно, а изплащането на допълнително трудово възнаграждение (с непостоянен характер) е в зависимост от финансово-икономическото състояние на предприятието, като конкретните му размери и начинът на разпределението му между работниците/служителите се определят от ръководителя на предприятието или оправомощено за целта лице, по предложение на ръководителя на съответните вътрешни структурни звена. Съгласно чл. 51 от Правилника индивидуалните размери на допълнителното трудово възнаграждение с непостоянен характер (чл. 13, ал. 1, т. 1 НСОПЗ) е в зависимост от постигнатите резултати от труд и отработено време през съответния отчетен период, като в случай, че то се изплаща едновременно с основното месечно трудово възнаграждение, същото се изчислява на базата на постигнатите трудови резултати и отработеното време през месеца, за който се дължи основното трудово възнаграждение. Чл. 53 от Правилника регламентира характера на допълнителното материално стимулиране, което се предоставя от работодателя на работниците/служителите в предприятието, а именно: в пари и/или натура, като то има непостоянен характер и не е обвързано с отработеното време и постигнатите резултати и има поощрителна функция.

От изслушаното и прието по делото без оспорване от страните заключение на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза, изготвено след извършена проверка в счетоводството на ответника и запознаване с материалите от трудовото досие на ищеца, се установява, че начислените в полза на С. К. трудови възнаграждения, отнасящи се за процесния период, са, както следва: в общ брутен размер от 4 766,84 лв., или в нетен размер от 3 698,98 лв., а именно: за м. август 2021 г. – 1 650,00 лв., за м. септември 2021 г. – 1 747,08 лв. и за м. октомври 2021 г. – 301,90 лв., като разликата от 1 067,86 лв. представлява удържки за осигурителни вноски и данък общ доход за сметка на служителя. Изследвайки фиша за работна заплата за м. октомври 2021 г., експертът е достигнал до извод, че ответният работодател е начислил на ищеца и обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ в брутен размер от 107,21 лв., както и обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ в брутен размер от 2 251,45 лв. Изяснява още, че брутното трудово възнаграждение на К., начислено за последния пълен отработен месец - м. юли 2021 г., през който са отработени всички 22 работни дни, се равнява на сумата от 2 126,34 лв., от която: 817,00 лв. – основно трудово възнаграждение, 1,50 лв. – допълнително трудово възнаграждение за положен нощен труд и 1 307,84 лв. – „текущо материално стимулиране“. По отношение на начисленото допълнително трудово възнаграждение, наименовано „текущо материално стимулиране“, вещото лице приема, че то не следва да се включи в размера на брутното трудово възнаграждение, тъй като не е уговорено в трудовия договор от страните като такова с постоянен характер и не зависи единствено от отработеното време, но и от постигнатите индивидуални трудови резултати от работника/служителя, както и от текущите финансови и стопански резултати на предприятието на работодателя. Достигайки до този извод, експертизата приема, че съгласно чл. 228 КТ брутното трудово възнаграждение на ищеца, начислено за последния пълен отработен месец – м. юли 2021 г., възлиза в размер на 817,00 лв. Вещото лице дава и алтернативен вариант за определяне на брутното трудово възнаграждение на ищеца, а именно: в случай, че се приеме, че последният пълен отработен месец преди прекратяване на трудовото правоотношение е м. септември 2021 г., през който са отработени 17 работни дни и са ползвани 3 дни платен годишен отпуск, то в този случай начисленото му брутно трудово възнаграждение би било в размер на сумата от 2 231,45 лв., от която: 694,00 лв. – основно трудово възнаграждение, 122,78 лв. – възнаграждение за ползван платен годишен отпуск, 1 373,37 лв. – „текущо материално стимулиране“ и 40,85 лв. – възнаграждение за работа в празнични дни, като в този случай размерът на брутното трудово възнаграждение на ищеца, начислено за последния пълен отработен месец – м. юли 2021 г., също би се равнявал на 817,00 лв. Изчислявайки размера на мораторната лихва върху всяко отделно вземане за главница, експертизата приема, че същите са, както следва:

49,96 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г., 38,34 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г., 4,03 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г., 1,29 лв. – върху главницата за обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ и 27,02 лв. – върху главницата за обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Най-напред за процесуална яснота следва да се отбележи, че подадения от името на ответника „....“ отговор на исковата молба с вх. 220138/18.10.2022 г. е извън преклузивния срок, установен в разпоредбата на чл. 131, ал. 1 ГПК, доколкото видно от разписката на гърба на съобщението, удостоверяваща получаването от него на препис от исковата молба и приложенията към нея /л. 25 от делото/, същите са получени на 13.09.2022 г., поради което едномесечният срок за отговор е изтекъл на 13.10.2022 г. (четвъртък, присъствен ден), т. е. преди 17.10.2022 г., когато видно от постъпилата информация от куриерска служба „.....“ (л. 61 от делото) от страна на адв. .... е подадена куриерска пратка № 5300423836985. Въпреки това обаче, доколкото с отговора на исковата молба не са изложени правоизключващи и правопогасяващи възражения по смисъла на чл. 133 ГПК, за които преклузията се отнася, а единствено оспорвания по същество на спора относно размера на част от исковите суми, то съдът приема, че този въпрос подлежи на разглеждане и обсъждане с настоящия съдебен акт. Нещо повече, с оглед разпределената му с доклада по делото доказателствена тежест, процесуално задължение на ищеца е да установи не само основанието, но също така и размера на исковите претенции, в подкрепа на което същият следва да ангажира доказателства по делото независимо от предприетата от ответника защитна теза.

По иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 128, т. 2 КТ

Основателността на иска се обуславя от установяване от ищеца наличието на следните предпоставки: трудово правоотношение между страните през процесния период: реално полагане на труд при работодателя през периода, за който се претендира заплащане на трудово възнаграждение; размера на дължимото трудово възнаграждение, както и неговия падеж.

В случая, по делото не се спори относно наличието на валидно възникнало и съществувало трудово правоотношение между страните, чийто правопораждащ юридически факт е трудов договор № 213/29.01.2021 г., в рамките на което ищецът С. К. К. е изпълнявал длъжността „специалист, технически контрол“, с място на работа „....“, като същият надлежно е полагал труда си в полза на ответника „....“ в рамките на исковия период. Нещо повече, в тази насока са и данните, отразени в трудовата му книжка, надлежно оформена и подпечатана от ответния работодател, в която се съдържа изрично удостоверяване от негова страна на общо прослужено време с продължителност от 8 месеца и 10 дни за периода от 01.02.2021 г. до 15.10.2021 г., което по естеството си представлява извънсъдебно признание не само относно наличието на действащо трудово правоотношение с ищеца в рамките на посочения период от време, но също така по естеството си представлява извънсъдебно признание относно полагането на труд от работника съобразно уговореното за периода на съществуване на трудовото правоотношение между тях. Отделно от изложеното, в чл. 8 КТ е регламентирано, че трудовите права и задължения се осъществяват добросъвестно, съобразно изискванията на закона – ал. 1, като е въведена и оборимата презумпция, че добросъвестността при изпълнение на трудовите задължения се предполага до доказване на противното – ал. 2. На следващо място, данни относно надлежното прекратяване на трудовото правоотношение между страните, както и относно основанието за това, а именно: по чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ – поради забавено изплащане на трудовите възнаграждения, се извеждат и от представената по делото заповед № 147/15.10.2021 г., издадена от ответния работодател, с която същият принципно е признал основанието на исковите претенции за

неплатени трудови възнаграждения. Що се отнася обаче до техния размер, съдът възприема изводите на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза, според която нетният размер на вземанията на ищеца за неплатени трудови възнаграждения, отнасящи се исковия период, са, както следва: 1 650,00 лв. – за м. август 2021 г., 1 747,08 лв. – за м. септември 2021 г. и 301,90 лв. – за м. октомври 2021 г. Ответникът не твърди, а и не доказва плащане на което и да е от тях, поради което съдът приема, че главните искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 128, т. 2 КТ за неплатени нетни трудови възнаграждения за м. август 2021 г. в размер на 1 650,00 лв., както и за неплатени трудови възнаграждения за м. септември 2021 г. в размер на 1 747,08 лв. са основателни и следва да бъдат уважени изцяло. Главният иск за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г. е основателен и следва да бъде уважен до размера от 301,90 лв., като за разликата до пълния предявен размер от 389,05 лв., или за размера от 87,15 лв., е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 128, т. 2 КТ, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Основателността на исковете се обуславя от установяване от ищеца наличието на следните предпоставки: главен дълг, изпадане на ответника в забава и размера на обезщетението за забава.

В случая, с оглед формираните по-горе правни изводи относно наличието на главния дълг за неплатени нетни трудови възнаграждения за м. август 2021 г. в размер на 1 650,00 лв., за м. септември 2021 г. в размер на 1 747,08 лв., както и за м. октомври 2021 г. в размер на 301,90 лв., то в правната сфера на ищеца С. К. е възникнало и акцесорното вземане за заплащане на обезщетение за забава върху всяка една от посочените суми. Характерно за претенцията за заплащане на трудово възнаграждение е нейният срочен характер, като изискуемостта □ се обуславя единствено от настъпване на уговорения от страните в трудовия договор ежемесечен падеж. В случая, по делото не е представен самият трудов договор № 213/29.01.2021 г., от съдържанието на който да бъде извлечен уговореният от страните падеж на вземането на ищеца за трудово възнаграждение за съответния месец, но въпреки това съдът приема, че същото се дължи до края на месеца, следващ този, за който се отнася, както се поддържа от него с исковата му молба. За да достигне до този извод съдът съобрази факта, че от страна на ответника „.....“ не са изпълнени указанията по реда на чл. 190 ГПК, дадени му с доклада по делото от 09.11.2022 г., за представяне на материалите от трудовото досие на ищеца, поради което с оглед разпоредбата на чл. 161 ГПК твърдяното от него обстоятелство следва да се приеме за доказано. Нещо повече, видно от заключението по съдебносчетоводната експертиза, запознавайки се със съдържанието на трудовия договор, сключен с ищеца – т. 2 от него, вещото лице също е достигнало до извод, че възнаграждението за положен труд се дължи от работодателя до 30-то число на месеца, следващ този, за който се отнася. Ето защо, за вземането за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г. в размер на 1 650,00 лв. ответникът изпада в забава считано от 01.10.2021 г., за вземането за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г. в размер на 1 747,08 лв. ответникът изпада в забава считано от 01.11.2021 г., а за вземането за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г. в размер на 301,90 лв. той изпада в забава считано от 01.12.2021 г. Що се отнася до размера на всяка една от акцесорните претенции за мораторна лихва, съдът отново възприема изводите на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза, според които същите са, както следва: 49,96 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г., 38,34 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г., 4,03 лв. – върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г.

Ето защо, акцесорните претенции с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за мораторна лихва върху главниците за неплатено нетно трудово възнаграждение за

м. август 2021 г. и м. септември 2021 г., съответно в размер на 49,96 лв., начислена за периода от 01.10.2021 г. до 17.01.2022 г., както и в размер на 37,85 лв., начислена за периода от 01.11.2021 г. до 17.01.2022 г., са основателни и следва да бъдат уважени изцяло. Акцесорният иск за мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г., начислена за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г., е основателен и следва да бъде уважен до размера от 4,03 лв., като за разликата до пълния предявен размер от 5,19 лв., или за размера от 1,16 лв., е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 224, ал. 1 КТ

Основателността на иска се обуславя от установяване от ищеца наличието на следните предпоставки: прекратяване на трудовото правоотношение без значение на основанията за прекратяване, както и размера на brutното трудово възнаграждение, получено за последния пълен отработен месец.

Както беше вече изяснено по-горе, считано от 15.10.2021 г. трудовото правоотношение между страните е било прекратено, на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ – поради забавено изплащане на трудовите възнаграждения, като за периода на неговото съществуване С. К. е престирали работната си сила съобразно уговореното. В същото време, от отбелязването в заповед № 147/15.10.2021 г. става ясно, че ответникът „....“ е признал, че в негова полза се следва обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ за неизползван платен годишен отпуск от 1 ден. По своето естество това изявление на работодателя представлява извънсъдебно признание относно наличието на твърдения дълг на посоченото основание, което съдът анализира с оглед изводите на вещното лице по съдебносчетоводната експертиза, че с фиша за м. октомври 2021 г. в полза на ищеца е начислено дължимо обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ, равняващо се в брутен размер от 107,21 лв., а след приспадане на съответните удържки в нетен размер от 96,49 лв. Ето защо, към момента на прекратяване на трудовото правоотношението ищецът е имал нереализирано право на платен годишен отпуск в размер на 1 ден, което се е трансформирало в право на парично обезщетение. Съдът намира, че следва да бъде присъден brutният размер на дължимото и останало незаплатено обезщетение за неизползван платен годишен отпуск съобразно заключението на вещното лице по счетоводната експертиза, а именно: сумата от 107,21 лв., защото това е дължимият размер на вземанията по трудовия договор, което обстоятелство не се променя от факта, че върху тях се дължат задължителни осигурителни вноски и данъци, които работодателят е длъжен да удържи и преведе на държавата. Това е така, защото се касае до публични задължения на самия работник или служител към държавата, а действията на работодателя имат технически характер - работодателят извършва касовата дейност по начисляване и превеждане на дължимите от работника суми към държавата. При отговор на този въпрос съдът съобразява и практиката на ВКС, постановена по реда на касационния контрол и обективизирана в решение № 166 от 25.02.2009 г. по гр. д. № 220/2009 г. на ВКС и решение № 154 от 24.06.2015 г. по гр. д. № 6134/2014 г. на ВКС, III ГО, според които може да се присъди brutното трудово възнаграждение или остатъка от чистата сума за получаване след приспадане на дължимия данък и обществени осигуровки, като следва в решението да е ясно дали се присъжда brutното трудово възнаграждение или се присъжда остатъкът след приспадане от brutното трудово възнаграждение на дължимия данък върху общия доход и осигурителните вноски. Посочените разяснения са приложими и по отношение на дължимите от работодателя обезщетения, произтичащи от трудовия договор, каквото е и това по чл. 224, ал. 1 КТ, което с оглед заявления от ищеца размер, а именно: 107,21 лв., съдът приема, че се претендира от него в брутен размер.

Ето защо, предявеният главен иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 224, ал. 1 КТ за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 1 ден за 2021 г. в брутен

размер от 107,21 лв. е основателен и следва бъде уважен изцяло.

По иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 221, ал. 1 КТ.

Основателността на иска се обуславя от установяване от ищеца наличието на следните предпоставки: че е работил по трудово правоотношение с ответника, което е било прекратено на твърдяното основание – по чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, както и размера на месечното му брутно трудово възнаграждение.

В случая, с оглед извода, до който съдът достигна относно основанието за прекратяване на трудовото правоотношение между страните – по чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ – поради забавяне в изплащане на трудовите възнаграждения, то в правната сфера на ищеца С. К. е възникнало и правото му на обезщетение, равняващо се на brutното му трудово възнаграждение за срока на предизвестieto – при безсрочно трудово правоотношение. В същото време, от отбелязването в заповед № 147/15.10.2021 г. става ясно, че ответникът „... е потвърдил, че в полза на ищеца се следва обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ, като по своето естество това изявление на работодателя представлява извънсъдебно признание относно наличието на твърденият дълг на посоченото основание, което съдът анализира с оглед изводите на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза, че ответникът е начислил в полза на ищеца твърдяното обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ. В случая обаче, преценявайки го по реда на чл. 175 ГПК, съдът намира, че в частта относно неговия размер, това извънсъдебно признание на ответния работодател следва да се анализира с оглед всички обстоятелства по делото, доколкото спорен се явява именно въпросът относно начина на формиране на brutното трудово възнаграждение на ищеца и конкретно характера на допълнителното такова, наименовано „текущо материално стимулиране“ (ТМС) при постигнати резултати. Съгласно нормата на чл. 228, ал. 1 КТ brutното трудово възнаграждение за определяне на размера на обезщетенията е полученото от работника brutно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение или последното получено от работника или служителя месечно brutно трудово възнаграждение. В случая, това е месец септември 2021 г., тъй като това е месецът, предхождащ този, в който е възникнало основанието за съответното обезщетение. Видно от фиша за работна заплата за м. септември 2021 г. начисленото brutно трудово възнаграждение на ищеца е в размер на 2 251,45 лв., а според съдебносчетоводната експертиза същото е в размер на 2 231,45 лв., което обаче сума съдът приема, че представлява допусната от вещото лице техническа грешка, тъй като видно от таблицата на стр. 4 от заключението обобщението на експерта е, че начисленото с фиша за м. септември 2021 г. brutно трудово възнаграждение се равнява на сумата от 2 251,45 лв., която сума съответства на посочената такава в представения фиш за същия период /л. 10 от делото/, поради което следва да се приеме, че именно това е коректният размер на обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ.

Според чл. 17 от НСОПЗ в brutното трудово възнаграждение за определяне на възнаграждението за платен годишен отпуск или на обезщетенията по чл. 228 КТ се включват: 1. основна заплата за отработено време, 2. възнаграждението над основната заплата, определено според прилаганите системи за заплащане на труда; 3. допълнителните трудови възнаграждения, определени с наредбата, с друг нормативен акт, с колективен или с индивидуален трудов договор или с вътрешен акт на работодателя, които имат постоянен характер; 4. допълнителното трудово възнаграждение по чл. 259 КТ; 5. възнаграждението по реда на чл. 266, ал. 1 КТ; 6. възнаграждението, заплатено при престой или поради производствена необходимост, по чл. 267, ал. 1 и ал. 3 КТ; 7. възнаграждението по реда на чл. 268, ал. 2 и 3 КТ. В съдебната практика, обективизирана в решения № 847/14.01.2011 г. по гр. д. № 1558/2009 г. на ВКС, IV г. о., решение № 257/20.10.2014 г. по гр. д. № 7716/2013 г. на ВКС, IV г. о., решение № 727/06.12.2010 г. по гр. д. № 432/2010 г. на ВКС, III г. о. и решение № 55/12.03.2014 г. по гр. д. № 4256/2013 г. на ВКС, IV г. о., е разяснено, че

обезщетението се определя въз основа на brutното трудово възнаграждение по чл. 228, ал. 1 КТ, в което не се включват всички допълнителни плащания и в частност – тези, които нямат постоянен характер или не могат да се определят като възнаграждение над основната заплата, дължими според прилаганата от работодателя система за заплащане на труда според времетраенето, според изработеното или смесена система.

Основната работна заплата е възнаграждение за изпълнението на определените трудови задачи, задължения и отговорности, присъщи за съответното работно място или длъжност, в съответствие с приетите стандарти за количество и качество на труда и времетраенето на извършваната работа. Тя се определя от трудовия договор или в споразумението по чл. 107 КТ, според прилаганата система на заплащане на труда. Допълнителните трудови възнаграждения са различни плащания: за трудов стаж и професионален опит, за по-висока лична квалификация, за нощен труд, за положен извънреден труд, за работа през почивни дни и дните на официални празници, за времето, през което работникът или служителът е на разположение на работодателя извън територията на предприятието и др. Допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер са тези по чл. 11 НСОПЗ – за по-висока професионална квалификация (работник или служител, притежаващ образователна и научна степен „доктор“ или научна степен „доктор на науките“) и по чл. 12 НСОПЗ – за придобит трудов стаж и професионален опит. Те са задължителни за изплащане, когато са налице предпоставките за придобиване на правото да се получават от конкретния работник/служител. Тях има предвид чл. 17, ал. 1, т. 3 НСОПЗ. Премиялното възнаграждение (бонус) за постигнати резултати – индивидуални или общи, е включено в заплата над основното трудово възнаграждение. Когато заплащането на премията е регламентирано от правилата за работна заплата в предприятието и критерий за получаването ѝ е извършената работа (постигнати резултати), а не само времето, през което работникът е предоставил работната си сила, то се касае за възнаграждение над основната работна заплата по системата за заплащане на труда според изработеното – по чл. 17, ал. 1, т. 2 НСОПЗ, и също се включва в brutното трудово възнаграждение, което е база за изчисление на обезщетенията (в този смисъл е решение № 159 от 13.08.2018 г. по гр. д. № 3836/2017 г. на ВКС, IV ГО). В случая, по делото се установява, че получаваната от ищеца С. К. основна работна заплата се равнява на сумата от 817,00 лв., като с оглед времетраенето на съществуване на трудовото му правоотношение с ответника – по малко от 1 година, то на същия не се следва допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит по чл. 12 от НСОПЗ.

В същото време в чл. 41, ал. 1, т. 5 от ПВТРПЗ на ответния работодателя се предвижда, че при формиране на размера на индивидуалната brutна работна заплата на работещите в предприятието, се изчисляват другите допълнителни трудови възнаграждения (с постоянен и непостоянен характер), определени в НСОПЗ, в Правилника, в Заповед на ръководителя на предприятието и/или в нормативен акт. Според чл. 53 от Правилника допълнителното материално стимулиране не е обвързано с отработеното време или с постигнатите резултати от труд, като размерите и начините за разпределяне на средствата за него се определят с решение на ръководителя на предприятието, по предложение на ръководителите на отделните вътрешно-структурни звена (отдели, редакции и др.). Анализът на посочените разпоредби показва, че допълнителното трудово възнаграждение, наименовано „допълнително материално стимулиране“, се включва ежесечно от работодателя като възнаграждение над основната заплата, без изобщо неговата дължимост да е обусловена от отработеното време или от постигнатите резултати от труд, като в ал. 3 е регламентиран единствено редът за определяне на размерите и начините за разпределяне на средствата за допълнително материално стимулиране, но не и дали същите изобщо се полагат на съответния работник/служител. Нещо повече, по делото се установява, че допълнително възнаграждение от този вид ответният работодател е начислявал в полза на ищеца ежесечно - за м. юли 2021 г., м. септември 2021 г. и м. октомври 2021 г., за което

свидетелства представеният фиш за работна заплата за м. септември 2021 г., както и констатациите на вещото лице по съдебносчетоводната експертиза, изследвало платежните ведомости за работни заплати за периода м. юли 2021 г. – м. октомври 2021 г., като различие се наблюдава единствено в неговия размер за съответния месец. Следва да се отбележи, че неизпълнението от ответника на дадените му указания по реда на чл. 190 ГПК за представяне по делото на материалите от трудовото досие на ищеца, изключва възможността за установяване на обстоятелството начислявал ли е той на ищеца и ако да – в какъв размер допълнително трудово възнаграждение за материално стимулиране и в рамките на останалия период от времето на съществуване на трудовото правоотношение помежду им, което също е основание за прилагане на последиците на чл. 161 ГПК по отношение на този факт. Ето защо, съдът приема, че ежесечно начисляваното от „...“ допълнително материално стимулиране следва да се включи в brutното трудово възнаграждение по смисъла на чл. 228 КТ. Приетото от работодателя в чл. 41, ал. 2 от Правилника, че основната работна заплата, допълнителните трудови възнаграждения по КТ (с постоянен характер), и тези по чл. 15 от НСОПЗ, както и допълнителните трудови възнаграждения за нощен и празничен труд (с непостоянен характер) следва да се включат при изчисляване на обезщетенията по чл. 228 КТ не може да се противопоставя на императивните норми на КТ и НСОПЗ, които регламентират размерите на обезщетенията, установявайки минимум, от който работодателят може да се отклони само в интерес на работника (в този смисъл е решение № 129 от 07.07.2016 г. по гр. д № 3736/2015 г. на ВКС, IV ГО).

Предвид това съдът приема, че brutното трудово възнаграждение на ищеца по смисъла на чл. 228 КТ е това за м. септември 2021 г., равняващо се на сумата от 2 231,45 лв., до какъвто извод е достигнало вещото лице по съдебносчетоводната експертиза. В допълнение следва да се отбележи, че с процесната заповед № 147/15.10.2021 г. ответният работодател е признал размера на дължимото обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ, възлизащо на посочената сума от 2 251,45 лв., на колкото се равнява същият и съобразно представения фиш за м. септември 2021 г.

Ето защо, предявеният главен иск с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 221, ал. 1 КТ за обезщетение в размер на едно brutно трудово възнаграждение за срока на предизвестието при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ за сумата от 2 251,45 лв. е основателен и следва да се уважи изцяло.

По искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 224, ал. 1 КТ, вр. чл. 221, ал. 1 КТ, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД

Основателността на исковете се обуславя от установяване от ищеца наличието на следните предпоставки: главен дълг, изпадане на ответника в забава и размера на обезщетението за забава.

Съгласно разпоредбата на чл. 228, ал. 3 КТ обезщетенията по този раздел, дължими при прекратяване на трудовото правоотношение, се изплащат не по-късно от последния ден на месеца, следващ месеца, през който правоотношението е прекратено, освен ако в колективния трудов договор е договорен друг срок. След изтичане на този срок работодателят дължи обезщетението заедно със законната лихва.

В случая, доколкото трудовото правоотношение е прекратено считано от 15.10.2021 г., срокът за изплащане на процесните обезщетения е изтекъл на 30.11.2021 г., поради което считано от 01.12.2021 г. ответният работодател е изпаднал в забава и дължи мораторна лихва върху установените за дължими суми за главница за обезщетение за неизползван платен годишен отпуск в размер на 107,21 лв., както и за обезщетение в размер на едно brutно трудово възнаграждение за срока на предизвестието при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ в размер на 2 251,45 лв.

Акцесорната претенция за мораторна лихва върху главницата за обезщетение по чл.

224, ал. 1 КТ се претендира от ищеца за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г., като с оглед заключението по съдебносчетоводната експертиза тя се равнява на сумата от 1,29 лв., до който размер предявеният акцесорен иск е основателен и следва да бъде уважен, като се отхвърли за разликата до пълния предявен размер от 1,43 лв., или за размера от 0,14 лв.

Акцесорната претенция за мораторна лихва върху главницата за обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ също се претендира от ищеца за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г., като изчислявайки я по реда на чл. 162 ГПК с помощта на електронен онлайн калкулатор, доколкото вещото лице я е изчислило въз основа на по-нисък нетен размер, тя се равнява на сумата от 30,02 лв., колкото е и заявеният от ищеца размер, поради което предявеният акцесорен иск е основателен и следва да бъде уважен изцяло.

Всяка една от посочените по-горе суми за главница следва да се присъди ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 18.01.2022 г. до окончателното им заплащане.

По отговорността за разноски:

В съответствие със задължителните разяснения, дадени с т. 12 на ТР № 4/18.06.2014 г. по тълк. дело № 4/2013 г., ОСГТК, ВКС, съдът следва да се произнесе по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство. Предвид изхода на спора – частична основателност на предявените искове, право на разноски има всяка от страните съразмерно с уважената, респ. отхвърлената част. На основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на заявителя - ищец следва да се присъдят направените разноски за адвокатско възнаграждение в производството по ч. гр. дело № 1131/2022 г. по описа на РС – Стара Загора, както и в исковото производство, съразмерно с уважената част от исковете, които съответно възлизат в размер от по 788,73 лв., като реалното им заплащане съдът прие за доказано с оглед представените 2 броя договора за правна защита и съдействие съответно от 14.01.2022 г. (л. 8 от заповедното дело) и от 03.06.2022 г. (л. 79 от исковото дело), в които е отбелязано, че същите са заплатени в брой, поради което имат характер на разписки – арг. т. 1 от ТР № 6/2013 г. на ОСГТК на ВКС. На основание чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответника не следва да се присъждат разноски, съразмерно с отхвърлената част от исковете, с оглед липсата на изрично искане в този смисъл, а и на доказателства за извършването на такива. На основание чл. 78, ал. 6 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски районен съд сумата от 247,24 лв. – дължима държавна такса за заповедното и исковото производство, съразмерно с уважената част от исковете.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от С. К. К., ЕГН *****, с адрес: ....., ап. 84 срещу ....., ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: .... кумулативно обективно съединени установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 128, т. 2 КТ, чл. 224, ал. 1 КТ, чл. 221, ал. 1 КТ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че „..... дължи на С. К. К. сумите, както следва: **1 650,00 лв.**, представляваща неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г.; **1 747,08 лв.**, представляваща неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г.; **301,90 лв.**, представляваща неплатена част от нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г.; **107,21 лв.**, представляваща брутен размер на обезщетение за неизползван платен годишен отпуск от 1 ден за 2021 г.; **2 251,45 лв.**, представляваща обезщетение в размер на едно брутно трудово възнаграждение за срока на предизвестие при прекратяване на трудовото правоотношение на основание чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ, ведно със законната лихва върху всяка от главниците от датата на подаване на

заявлението по чл. 410 ГПК – 18.01.2022 г. до окончателното им заплащане; **49,96 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. август 2021 г., за периода от 01.10.2021 г. до 17.01.2022 г.; **37,85 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. септември 2021 г., за периода от 01.11.2021 г. до 17.01.2022 г.; **4,03 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г., за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г.; **1,29 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г., както и **30,02 лв.**, представляваща мораторна лихва върху главницата за обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ, за които суми по ч. гр. дело № 1131/2022 г. по описа на РС – Стара Загора, е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от 23.03.2022 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г. за разликата над уважения размер от 301,90 лв. до пълния предявен размер от 389,05 лв., или за размера от 87,15 лв.; искът за мораторна лихва върху главницата за неплатено нетно трудово възнаграждение за м. октомври 2021 г. за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г. за разликата над уважения размер от 4,03 лв. до пълния предявен размер от 5,19 лв., или за размера от 1,16 лв., както и иска за мораторна лихва върху главницата за обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ за периода от 01.12.2021 г. до 17.01.2022 г. за разликата над уважения размер от 1,29 лв. до пълния предявен размер от 1,43 лв., или за размера от 0,14 лв.

ОСЪЖДА „....., ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: .... да заплати на С. К. К., ЕГН *****“, с адрес: ....., ап. 84, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **788,73 лв.**, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение в производството по ч. гр. дело № 1131/2022 г. по описа на РС – Стара Загора, както и сумата от **788,73 лв.**, представляваща разноски за адвокатско възнаграждение в исковото производство.

ОСЪЖДА „....., ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: .... да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Софийски районен съд, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК, сумата от **247,24 лв.**, представляваща дължима държавна такса за заповедното и исковото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____